

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 4. marca.

Budgetni odsek je končal svoje delo in predložil proračun za leto 1884. Debata se ima v prihodnji seji pričeti in tedaj je mogoče, da se o pravem času proračun potrdi in da ne treba zopetnega provizorija. Ker se vsako leto zakon o proračunu še le tekom leta sklene, razpravljalo se je v odseku o vprašanji, ali ne bi kazalo določiti, da se državno leto ne začne s 1. januarjem, ampak s 1. majnikom. Do tega časa bi gotovo vselej bil proračun dognan. No, težavno bi bilo, prestopiti od sedanje na tako novo dōbo, pa tudi tega ni treba, ako se državni zbor vsako leto skliče vsaj meseca oktobra, ne pa še le decembra. Potem bi se tudi sesija lahko končala do velike noči, kar do sedaj še nikoli ni bilo mogoče. Tudi letos ni misliti, da se zbor pred veliko nočjo sklene, ker je še silno nakopičenega dela, katero se vsaki dan množi.

Državni proračun za leto 1884 kaže spet napredek — v stroških in — v deficitu. Vsi stroški so izračunjeni na 515 milijonov gld., za 14,383.000 gld. višje od leta 1883. Dohodki so pa tudi narastli od 464 milijonov gld. leta 1883 na 474½ milijonov gld. leta 1884, tedaj za 10 milijonov gld. O posamičnih točkah še govorimo.

Budgetni odsek ima jutri še jedno sejo, da sklepa o resolucijah. Na vrsti bo tudi resolucija zastran slovenskih paralelk na gimnazijah v Celji, Mariboru in Gorici in zastran slovenskega učnega jezika na učiteljski v Mariboru. Resolucije bodo gotovo vsprejete, pa kaj pomaga, ako g. ministru ni resna volja, se po njih ravnati. Dokler bo učno ministerstvo v sedanjih rokah, naj le Slovenci pusté vse upe do uresničenja še tako pohlevnih svojih želj in zahtev. Saj še česki klub se zaman napenja za česke obrtnijske šole. Gospod minister je, kakor znano, sestavil neki osrednji obrtnijsko-šolski svet, ki ima svoj sedež na Dunaji in za ude, razume se, samo take prijatelje Slovanov, kakor so Wisenburg, Exner in jednaki.

Po mislih in sklepih tega sveta se morajo le z nemškim učnim jezikom obrtnijske šole delati in na Pemske in v nemških krajih. Še drugo ljubav je storil g. učni minister Čehom. Poklical je iz Prage v ministerstvo, ker se temu ni mogel izogniti,

dva izvrstna strokovnjaka, deželna šolska nadzornika Weberja in Germana, a dal jima je take referate, zaradi katerih bi še prav lahko bila ostala v Pragi in gotovo tam več koristila svojemu narodu, kakor moreta na Dunaji.

Kakšnih ljudskih šol potrebujemo Slovenci?

„Nicht für die Schule, sondern für das Leben.“

Zgodovina slovenskega naroda nam pove, da je imelo naše šolstvo v obče vedno le tujo nena ravno podlago in torej tudi nepopolni razvitek. V starih verskih šolah bila je „nemščina“ glavni predmet vsega poučevanja, tako celo, da je bil materni jezik, če ne popolnem izključen, pa vendar proti vsem pedagogičnim načelom potisnjen v tisti kōt, kjer ga je slabo nemščine se učeči šolarček zastopal z oslovskimi ušesi na glavi. Ali tudi z novo šolsko dobō 1. 1869. ni naše šolstvo mnogo boljega pridobilo. Šole so se sicer pomnožile in razširile, ali nemški jezik ostal je le važni predmet in učitelji se še navadno kvalificirajo jedino po gojitvi tega predmeta. Urinilo se nam je tudi z najostrejšo silo šletno šolsko obiskovanje, brez pomisleka na revščino marsikaterih krajev in veliko število jednorazrednic. Bila je to naredba nepremišljenega liberalnega fanatizma, ki je ostala celo v teoriji še bolj pa v praksi neizpeljiva. Kako je tudi mogoče pridne in nadarjene otroke siliti v jednorazredno šolo s tremi ali štirimi oddelki celih 8 let, ako vsak priden in talentiran učenec dovrši tako šolo lahko v 3, oziroma 4 letih. In če tudi še prištejemo 2 leti ponavljavne šole, vendar šolsko obiskovanje traja k večjemu 6 let. Kaznovali so se neusmiljeno stariši revnih otrok zaradi šolskih zamud pri domačem delu, mesto da bi se bilo mislilo na sredstva, kako bi se takim otrokom s podporo omogočilo ali vsaj na drugi način zlažalo šolsko obiskovanje.

V teh zadevah se je sicer z zadnjo šolsko novelo, dano 2. maja 1. 1883., nekoliko na bolje obrnilo, akoravno je še ta naredba zelo nepopolna. Če tudi so lažiliberanci pri tej priliki najljutejši napadali zdanjo vladno, očitaje jej reakcijo; vendar že domača navadna pamet lahko razsodi, da se otroci ne morejo ne toliko in ne tako dolgo (8 let) učiti na jednorazrednici, kjer je jeden učitelj, kakor na

4 ali 5 razrednici s štirimi ali petimi učiteljskimi močmi. — Najjasnejša in najprimernejša šolska postava bi se torej glede šolskega obiskovanja morala glasiti: „Šolsko obiskovanje se ravna po številu razredov in oddelkov.“ — Tudi z ozirom na stvarino, posebno pri tako zvanih realijah, se je nekoliko zboljšalo s prej imenovano postavo, toda še vedno se zahteva preveč teorije in premalo ozira na praktično življenje, katerega je vendar v prvi vrsti namenjena ljudska šola, vsaj že Herder uči: „Nicht für die Schule, sondern für das Leben.“ Ali naša ljudska šola še ni „učilnica za življenje“, kakor bi morala biti. To trditev hočemo natančneje dokazati. V šolski postavi sicer beremo: „Učencem najdomejšje in najimunitnejše, kar je vredno vedeti iz prirodoznanstva, prirodoznanstva itd.“ ali v resnici spremeni se do zdaj še ni veliko, kajti knjige ostale so še stare. Tako se v geografiji še vedno uče oddaljeni deli sveta tako natančno, ko domača dežela, mesto da bi učenci popolnem poznali domačo deželo in državo, o drugih pa si prisvojili le površen pregled v primeri z domovino. V zgodovini pa se še preveč sistematično obravnava stari, srednji in novi vek, mesto da bi učenci si pridobili temeljito znanje domače zgodovine v primernih slikah, ki bi ucepile v mlada srca ljubezen in navdušenje za vero, dom in cesarja. Veliko se še zmirom greši pri naravoznanstvu. Učenci se še vedno spoznavati učé živali in rastline vseh trop, tako da večkrat o domačih veliko manj vedó, ko o tujih. Učé naj se torej natančneje spoznavati naše koristne in škodljive živali, koristne in strupene rastline, sadno in gozdno drevje, grmovja in rude. Po okoliščinah, posebno na deželi, pa naj se tudi nekoliko seznanijo z živino-, sadje-, vinorejo ali gozdarstvom, sploh naj se v naših ljudskih šolah obrača večja pozornost na kmetijstvo, ker znano je, da je to podloga naše države in da se čez dve tretjini prebivalstva peča s tem. Tudi s prirodoznanstvom se nič bolje ne ravna. V ljudski šoli razlagale naj bi se popularno le najbolj navadne naravne prikazni, najpotrebnejši stroji in obrtnijske naprave (kakor lončarstvo, izdelovanje opek, sveč, platna, papirja, sladkorja, itd.) z ozirom na krajne razmere, vsa druga znanstvena tvarina naj bi se opustila in prepustila srednjim in drugim šolam. Jako koristen predmet za ljudske šole bil bi tudi kratek pouk o zdravju (zdravjevarstvo), ki se dandanes še

LISTEK.

Časnikarstvo in naši časniki.

(Odgovor g. prof. Šukljeju.)

Σοφός συ μαντής, ἀλλὰ δ' ἀδικεῖν φίλον.
Sophok.

Nekateri ljudje so res kaj nepotrpní. Ker podlistkar ni takoj na prvi ali drugi dopis profesorja Šukljeja v tržaški „Edinosti“ odgovoril, mislili so že, da nema ničesa odgovoriti. A pri nas imajo celo kmetje to lepo navado, da v razgovorih govoré drug za drugim, ne pa, da bi vse križem kričali ter drug drugega prekričati skušali. Tako je delala „Edinost“ sama nad črto ter je s tem podlistkarja mej delom le napravila, da je bolj pogostem svetu razkazoval razne hibe na njej. A pustimo to na strani, ter se obrnimo k prof. Šukljeju.

Ta preučeni profesor se je razkoračil na sodni stol ter je v sedmih dopisih (naj mi dovoli, da njega podlistke tako imenujem ter jih že po besedi ločim od svojih podlistkov v „Slov. Narodu“)

obsodil moje podlistke v „Slovenskem Narodu“. Prvi trije dopisi („Edinost“ št. 11, 12 in 13) so prav za prav le uvod k njegovej naslednji obsodbi. Polni so našopirjene učenosti za navadnega, neizvedenega čitatelja, še bolj polni pa najbolj zarobljene neolikanosti. Ker mu nesem povsodi govoril po godu, razjaril se je čez vso mero. Podlistkar je dobro vedel, da bode s svojimi podlistki drezal v sršenovo gnezdo, vsaj Terentius že pravi „obsequium amicos, veritas odium parit“. Tolike odurnosti se vendar ni nadejal od preučenega profesorja Šukljeja, ki se ne prestopa ponaša s svojo akademično olikanostjo. A s toliko neolikanostjo še nič ne dokaže: ce n'est pas tout que de choux, il faut encore de la graisse, zove se neka francoska prislovica.

Prvi trije dopisi, kot rečeno, so prav za prav uvod k učenej (!) razpravi preučenega profesorja. Najprej „mislečemu duhu“ našega naroda navaja Gibbona, Niebuhra in Schlosserja, ki so zgodovini podstavili temeljni kamen. V tem smislu govori dalje v 1. in 2. predalu ter se zateče celo k modroslovcu Herbartu pomoči iskat. Vse prazne fraze, ki imajo le čitatelje slepiti in kazati veliko

učerost. S časopisjem nema vse to nič opraviti, celo nič pa z mojimi podlistki („Časnikarstvo in naši časniki“). Ogle dal sem Niebuhra in Gibbona mislé, da je prof. Šuklje v njih zasledil moje črtice o rimskih „acta diurna“. Le besedice nesem našel. Schlosser pa tudi nikjer ni pisal o časnikarstvu, najmenj pa o slovenskem časopisju. Nič kot prah v oči.

Na to znova navaja E. Hatina in H. Wuttkea in tákrat tako, kakor bi bila ta dva pisatelja o časnikih prav Šukljejeva najdba. Ko bi Šuklje ne bil toliko razjarjen in pristransk, navedel bi bil lahko, da je oba tudi podlistkar v podlistku dne 19. januarja mej porabljenimi viri naštel. Se ve da, ko bi bil objektiven, moral bi bil tudi druge od podlistkarja tam naštete pomočne knjige imenovati. Tega Šuklje ni smel, ker namen njegov je le bil zabavljati. Ko bi človek mogel zbrati vse izobražene Slovence, pismouke in nepismouke, vprašal bi jih podlistkar, ali je kdo izmed njih poznal prej toliko časnikarstvo (ne samo naših časnikov), ali je kdo izmed njih prej poznal rečeni dve knjigi in za tema še druge knjige, katere sem v opombi zaznameno-

veliko preveč zanemarja v vseh šolah, akoravno je že po starem reku Latincev „Mens sana in corpore sano“ od tega odvisen blagor celega človeštva. Ti nauki koristili bi gotovo toliko, ko zdanja telovadba, ker bi ostali za celo življenje. Vsa ta tvarina pa naj bi bila previdno zbrana v berilu, ki bi moralo biti podlaga vsega učenja realij. Na ta način odpravili bi se tudi vsi nejasni nazori o teh predmetih za vselej.

Največ časa se pa še vedno pri nas gubi s praznim mlatenjem nemščine. Nemški učitelji se vedno pritožujejo, da celo v enem jeziku ne morejo zadostovati postavnim zahtevam in kaj hočejo reči slovenski učitelji? Druzega pač ne, da v šoli mutijo sebe in mladino z nemščino, potrebne vednosti pa s tem zanemarijo. Povsod priznavajo korist znanja tujih jezikov, toda nikjer ne urivajo v ljudsko šolo kak tuj jezik; — torej samo pri nas na Slovenskem in zakaj? Menda pač le zato, da bi mi v občni kulturi zaostali, ker nemškega jezika se otroci pač ne priučijo, kakor so do zdaj pokazale vedno vse poskušnje. Znano je namreč, da je šolski napredek največ odvisen od dobre discipline in metode. Ali kaj učitelju pomaga najboljša metoda, ako ga učenci ne razumejo; potem gotovo tudi hira disciplina in šolski uspeh postane dvomljiv. Ni torej čuda, da je naše šolstvo veliko slabše kot nemško, česko in celo hrvatsko!

Velika napaka zdanje ljudske šole je gotovo tudi, da nema učitelj neomejene pravice kaznovanja. Jedina zavest, da učitelj učenca ne sme telesno kaznovati, stori porednega otroka še bolj neposajnega. Večina pedagogov vseh časov izrekla se je pač za telesno kaznen. Pa tudi Nemčija, ki se rada dandanes ponaša kot prva kulturna država, upeljala je zopet telesno kaznen v šolo. Tedaj pri nas imamo take naredbe kmalu pričakovati, ker preradi Pruse posnemamo; vendar bi bilo dobro, da bi se ta pravica nekoliko omejila, da se ne zlorabi, kot se je to godilo prej mnogokrat. Dobro bi bilo, da bi učitelj v takih slučajih, ko druge kazni ne zdajo nič več, odločil telesno kaznen z vednostjo nadučiteljevo (ali po sklepu cele konference), oziroma krajnega šolskega nadzornika (sveta).

Naposled hočemo še omeniti nekoliko šolsko uradno opravilo. Jako zlorabila se je pri nas do zdaj oddaja nadzorniških služeb. Tu veljala je vedno le protekcija v zvezi s politiko, kakor pričajo neredki slučaji, ker drugače bi se ne moglo zgoditi, da bi take službe dobivali ljudje dvomljive sposobnosti nestalnega značaja in nestrokovnjaki. Ko bi bili učitelji popolni ljudje brez napak, kar seveda neso in nikdar ne bodo, bilo bi najprimernejše, da si sami volijo nadzornika iz svoje srede, katerega potem vlada potrdi ali pa zavrže. Vsem razmeram bi pa gotovo najbolj ugajalo, ko bi se za ta posel zahtevala večletna praksa in uspešna skušnja, pri kateri bi moral kandidat dokazati temeljito in obširno znanje pedagogike, metodike, šolskih postav in zmožnost uradnega poslovanja. Službe naj bi se potem razpisale. Na ta način odpravila bi se vsa protekcija in njene zle posledice. Oddajale pa naj bi se stalno, kakor se je to že zadnjič naglaševalo tehtno v deželni zboru. To bi bil tudi jedini advancement marljivih in zaslužnih učiteljev. Druga zadnja učiteljska skušnja bi se pa pač lahko od-

pravila, kakor so že tudi davno storili napredni Hrvati; mesto tega pa naj bi se za definitivno nastavljenje zahtevala 2 ali 3letna uspešna praksa. Omeniti moram le še, da bi se vse te prenapredbe dale hitro izpeljati, ako bi posamične dežele imele avtonomijo v zadevah ljudskega šolstva, kakor jo imajo Hrvati in kakeršno si tudi Čehi že dolgo dobiti žele. Potem pa bi se naše šolstvo hitro povzdignilo in popolnem ustrezalo našim potrebam!

—z—

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. marca.

Dvoje jako važnih posvetovanj imel bode ta teden **državni zbor**. Gospodska zbornica se bode v četrtek posvetovala o izjemnih naredbah, in grof Taaffe bode najbrž porabil to priložnost, da bode dal pojasnila o najnovejših anarhističnih pojavih. V zbornici poslancev se pa v petek začne generalna budgetna debata, ki bode že v soboto sklenjena. Težko da bi kateri naših slovenskih poslancev takrat dobil besedo in objavil naše težnje ter osvetlil, kako se po slovenskih pokrajinah germanizuje pod Taaffe-jevo vlado.

Minister pravosodja dr. Pražak priganja, da bi kmalu bil dovršen nov kazenski zakonik. Na njegovo željo sklical se je kazenski odsek v posebnem sejo, v katerej je minister silil, da odsek vsaj v tem zasedanju dovrši svoja posvetovanja, in pride potem nov kazenski zakon že v prihodnjem zasedanju pred zbornico. Pri tej priliki se je minister izjavil, da še nikakor ni gotovo, da bi se to zasedanje državnega zbora zaključilo o velikej noči, a je celo verjetno, da bode trajalo do binkošti. — Češki klub se je posvetoval o delovanju centralne komisije za obrtne šole in pri tej priliki se je poudarjalo, da vlada ne stori za obrtniške šole na Češkem in Moravskem toliko, kolikor se češkemu klubu potrebno zdi. Predlog praškega nadškofa, o izvedenji enakopravnosti na bogoslovski fakulteti v Pragi se je vsprejel. Štedilna komisija bode imela še dve ali tri seje, v katerih bode končala vsa svoja dela; predlogi se potem predložijo vladi.

Zadnji čas se tudi na **Ogerskem** prikazujejo anarhisti, zlasti z Dunaja pregnani se tja preseljujejo. To napravlja že Ogrom skrb. Bilc je že nekaj anarhistov pregnanih. V spodnji zbornici je v soboto interpeloval Eötvös ministra Tisza o teh odgonih. Tisza pa je obljubil kmalu odgovoriti. Časniki se pritožujejo, da se drugej zatri listi preseljujejo na Ogersko, kjer zlorabijo ogersko tiskovno svobodo in svoje anarhistično delo nadaljujejo. — Pri posvetovanju o železnici Munkacz-Stry je ministerski predsednik dal nekatera zanimljiva pojasnila o vnanjem položaji. Sedanja situacija je, kakor on pravi, jako mirna. Ruska vlada hoče za trdno ohraniti mir z Avstrijo in Nemčijo; pa Rusija zaradi tega ne bode nehala razširjati svojih železnic proti zapadu, zato pa tudi naša država ne sme rok križem držati. Potem je predlogo vsprejela skoraj vsa zbornica.

Vnanje države.

Italija in Avstrija sti se sporazumeli, da se bosti podvrgli razsodbi mejnarodne komisije v zadevi Chioggio-skih ribičev, ki se bode v ta namen sklicala, ko bi se sami v komisiji, ki se bode sklicala v Gorici, ne mogli sporazumeti.

Da so **Rusi** prisvojili Merv, to daje „Republique Française“ povod, da Angležem svetuje, da bi se včasih malo ozrli na srednjo in vzhodno Evropo. „Journal de Saint Peterbourg“ odgovarja na to, da zapadni Evropeci nemojo nič presojevati o ruskih zadevah, kajti politika treh carstev je poli-

tika interesov, ne pa politika prevelike občutljivosti in gneva. Na to odgovarja omenjeni francoski list, dokler kak „ukaz“ ne prepove svobodne izjave svojega mnenja zapadneji Evropi, tako dolgo bomo mi zastopali misel, da nemško-avstrijsko-rusko sporazumljenje škoduje Angliji na Balkanu in v Aziji. — Ta ostra pisava francoskega časnika kaže, da Francozom približanje Rusije k srednje-evropskima državama ni po volji, da tega ne bodo lahko odpustili Rusiji. — Katkova list trdi, da se je položaj Anglije na Bosporu popolnem spremenil. Zdaj, ko je z otoki bogati Egipet postal ključ orijenta in so vse glavne štacije v Indijo v angleških rokah, nema nevtaliteta Bospora za Angleže več prejšnje vrednosti.

Papež je imenoval kardinala Ledohovskega tajnikom za prošnje. To mesto je jako važno. Sodi se, da je papež s tem hotel ustreči Nemčiji, ker kot tajnik bode Ledohovski moral bivati v Rimu in se bode tedaj lahko vsled tega odpovedal Poznanskej škofiji. Tako bi se rešila ta kočljiva zadeva, ki je mnogo ovirala zbližanje Nemčije z Vatikanom.

Francoski pomorski minister dobil je v 1. dan t. m. brzojavko iz Ha-Noi-ja, katera poročja, da so Francozi vzeli sedem pagod v kotu mej Songkanom in morskim zalivom. Vzela sta jih brez upora jeden batalijon pešcev in jedna baterija topničarstva. V 25. dan februarja je pa sovražnik napal pagode in bil z velikimi zgubami odbit. Francozi so zgubili samo nekaj ranjenih. Koncentrovanje francoskih čet v Tonkingu je končano.

V soboto poročil je poveljnik **angleške** ekspedicije iz Suakima: Ker neso ustaši na poročilo, katero se jim je bilo poslalo po parlamentarji, ničesar odgovorili, odrinila je angleška vojska, obstoječa iz 3000 pešcev, 750 mož konjice, 7 gostostrelk in 8 topov majhnega kalibra, danes zjutraj dalje in našla pri El-Tebu ustajnike s Krupovimi topovi za novo napravljenimi utrdbami. Mi smo jo zavili na desno, prijeli sovražnika od zadaj in vzeli utrdbe z naskokom. Priplenili smo mnogo streliva, štiri Krupove in tri druge topove. Bitva je trajala tri ure in sovražnik se je kaj trdovratno ustavljal. Njegova sila se ceni na 10.000 mož in njegove zgube bile so velike; 900 mrtvih našli smo za utrdbami. Mi smo zgubili 28 mrtvih, 142 ranjenih in 2 se pogrešata. — Potem je pa Graham poročil po ujetnikih poveljniku v Tokar, da zahteva, da se udá pod pogoji, katere je že on stavil prejšnji dan. Izmej častnikov so Baker-paša, polkovnik Burnaby in polkovnik Barnov težko, petnajst drugih pa lahko ranjeni. — Potem se je že v soboto Tokar učil brez boja. — Kakor poročajo angleški časniki, dalo se je Grahamu povelje, da naj se zdaj vrne iz Tokarja in priredi potrebne priprave, da se čete povrne domov na Angleško. Vsi časniki obsojajo to povelje vlade, ker bodo smatrali Sudanci to za beg in kar bode pomnožilo nevarnost. — Osman Digma neki taboruje osem angleških milj od Suakima. Ko se bodo vračali Angleži iz Tokarja, bode jih morda zopet napadel s svojo četo. Vsi angleški časniki jako pretirujejo angleške vspehe v petek, ravno tako, kakor so povzdigovali lani zmago pri Tel-el-Kebiru. Kdor pa nepristransko sodi, mora priznati, da se imajo Angleži mnogo zahvaliti slabemu oboroženju nasprotnikov. — Gordonova misija se bode neki popolnem ponesrečila. Izdal je 26. februarja sicer drugo proklamacijo, v katerej žuga Sudancem, da pokliče angleške čete, ker neso slusali njegovih svetov, ter bode potem vse one strogo kaznoval, kateri ne nehajo ustavljati se njegovim naredbam. Sudanci se pa neki za to drugo proklamacijo kaj malo zmenijo.

Gladstone je predvčeraj imel veliko srečo v parlamentu. Spodnja zbornica vzprejela je v prvem branji volilno reformo. Poleg tega je pa še dobil zaupnico za svojo vnanjo politiko. Ko je Hartington

➡ Dalje v prilogi. ➡

vanega podlistka v „Slov. Narodu“ omenil. Jaz mislim, da bi vsak zanikal vprašanje in tudi g. prof. Šuklje, če je odkritosrčen, bi odgovoril: „jaz prej nikdar na take knjige, na take stvari celo mislil nesem“. Da podlistkar L. Woerla (Pressverhältnisse — —) ni poznal in ga tudi sedaj še ne pozna, čudim se le, da mu preučeni Šuklje tega ne očitá!

Poslej se prof. Šuklje košati, zakaj se nesem po francoski navadi z imenom podpisal. Prečudno se mi zdi to očitanje od njega, če je res pazljivo čital devet predalov obsegajoč moj podlistek od 22. dne decembra. In iz tega podlistka je urednik „Slov. Naroda“ izbrisal skoro tretjino gradiva. Ta tretjina ravno je obdelovala tudi Šukljeja in še nekega družega Slovenca v državni službi, ki iz gole nečimernosti podpisujeta s polnim imenom dopise v politične slovenske liste. Kazal sem tam, kako odveč je po tem potu iskati narodnega mučeništva. Od takega mučeništva naš ubogi narod nema prav nič, da nasproti po takem mučeništvu narod le škodo trpi. Ne brcaj ob osti, svari že sv. pismo. Za se podlistkar nema in ni imel tega strahú, ker ni z državnimi službami v

nikakeršni zvezi. Držal se je le stare navade, ter z ono Juniusovo frazo zadovoljil radovedne čitatelje. Odgovorite g. Šuklje: „ali bi podlistki (časnikarstvo in naši časniki) bili le za las boljši ali slabši, ko bi se bil podlistkar podpisal s popolnim imenom? Kaka pregreha pa je to, da mesto imena stojé Juniusove besede: „stat nominis umbra“? Šuklje v svojem srdu le kriči, da so tudi te besede ukradene. Za Boga, ali je glasoviti Anglež bil vzel patent na nje? Jednako nespametno je očitanje zaradi citata Napoleonovih besed. Kaj misli profesor Šuklje, da bi se moral zaradi takih stvari po poslanstvu obračati do board of patent v Londonu in do bureau de brevets v Parizu, potem naj bi še le smel rabiti take citate in besede!

Profesor Šuklje je toli zamaknen v svojo zgodovino, da misli, razen zgodovine druge stvari ni in ne sme biti na svetu. Prečita naj one podlistke v „Slov. Narodu“, ki podlistek obravnavajo. A če se mu dozdevajo ti preveč zarobljeni, pregleda in premisli naj, kake podlistke spisujejo razni evropski narodi. Podlistki nemojo z zgodovino ničesa opraviti; podlistki po svojem bistvu ne smejo imeti z zgodovino ničesar

opraviti. Kdo bi razen preučnega prof. Šukljeja zahteval od podlistkov, da bi bili prav po zgodovinski vestnosti in natančnosti spodaj obrobjeni s citati raznih knjig. Čitatelj podlistkov še zapaziti ne sme, da je spisovatelj podlistkov imel količjak težav in preiskav pri njih sestavljanji. Zato je toli nespametno od prof. Šukljeja, očitati podlistkarju, da ni pri podlistkih o kamnotiskanih dopisovalnicah, o novinarskem uradu in o dalekopisnih poslanicah od pike do pike, od besede do besede navedel, kje je to ali ono našel. In na dveh mestih sem naravnost rekel, da ti podlistki so neki pall-mall, neki pick-nick v slovenskem časnikarstvu. Z resnobno zgodovino nemojo ničesa opraviti. Le zlobnež more od njih terjati zgodovinske obleke. In tako dela tudi ta preučeni zgodovinar Šuklje, najbrže zato, da je podlistkarju mogel očitati „literarno tatvino“. Zato sem na čelo postavil one Sophoklejeve besede: učen češ biti, pa si le strahovito zloben. Ob enem pa se prof. Šuklje ravna po nemški prislovi: was grob ist, das ist stark, ter misli, da je na ta način kaj dokazal in omenjene podlistke uničil.

(Dalje prih.)

objavil, da instrukcije, ki jih je vlada dala Grahamu izključujejo večjo ekspedicijo in mu je samo naročeno, razkropiti sovražne čete, ki nadlegujejo Suakim, in ko je Gladstone naznanil, da od Gordona ni dobil nikakih vzemirjevalnih poročil, ter da ta še misli nekaj časa ostati v Kartumu, predlagal je Lawson, da se odloži zborovanje parlamenta, da bo moč vso pozornost obračati na sudansko vprašanje, in protestoval proti vojski. Na to sta Gladstone in Hartington zagovarjala vladno politiko in pobijala Lawsonov predlog. Konečno je zbornica zavrgla Lawsonov predlog s 150 proti 103 glasom. — V zgoraj zbornici objavil je Granville, da pri Gladstonovem obisku v Kodanji nista imela ruski car in angleški ministerski predsednik nikakega političnega razgovora.

Dopisi.

Iz Idrije 29. februvarja. [Izv. dop.] Letošnji predpust se je pri nas jako dobro obnesel. Veselic in plesov bilo je na izbiranje. 20. januarja napravili so tukajšnji „veterani“ sijajen ples v krasno in trudapolno dekorirani pivarni g. Tuječevej. Ta bil je prav zelo obiskan, navzoč bil je tudi obče spoštovani gospod rudniški nadsvetnik J. Novak. V kazini bili so sijajni plesi 26. jan. in 23. februvarja, kateri so bili v posebno izjemo tudi od meščanstva zelo obiskani, kajti zdaj so gg. višji rudniški uradniki skoraj sploh vsi narodni možje.

Tudi „leseverein“ napravil je v kazinskih prostorih svoj ples, a ker se je gosp. predsednik malo prej v očitnej družbi jako žaljivo o čitalnici izrazil, se zaradi tega čitalniški udje plesa neso udeležili. Da so bili prejšnje čase te baže ljudje predrzni, se nam ni kar nič čudno zdelo, a da jim še zdaj greben tako visoko raste, tega ne razumemo. Na tem vabilu glasi se podpis: „Die Direktion des k. k. Aufsichts-Lese-Vereins in Idria“. Da je Lese-Verein tukaj, to vemo — od kdaj pa je postal c. kr., tega ne vemo. Da bi to izvedeli, morali bi še le slavno c. kr. vlado ali pa državno pravdnštvo naprositi, da bi se stvar pojasnila. A pustimo to reč za zdaj in poglejmo raje, kako je Čitalnica pretekli predpust svoje družabnike razveseljevala. Sleherni četrtki imeli smo „plesne vaje“, katere so bile vedno obilo obiskane. V 2. dan februvarja napravila je „slovesno Besedo“ neumrljivemu Vodniku v spomin.

O slavnostnem govoru, katerega je prevzela gospa Albina Trevnova, soproga predsednikova, reči moram, da tako obširnega in jedrnatega govora o Vodniku nismo še čuli, kar se jej je tudi sploh očitno pripoznalo. — S. Gregorčičeva „O pepelnični noči“ deklamovala je jako izvrstno gospa. M. Lapajnetova. Petje bilo je skoz in skozi izborna, in v igri „Otelo“ ali „Beli zamorec“ oddane bile so role v najspretnjše roke, pohvale in smeha bilo ni konca ni kraja. Po dokončani igri videli smo prizor, kakor se le redko kdaj nahaja. Mali hčerki čitalniškega predsednika g. Trevena, Ahacija (stara 5) in Tomazina (stara 3½), podali ste za našo čitalnico neprecenljivi gospodičini Lavoslavi Punčuhovej zlat prstan in jako lep šopek iz kamelij s primernim nagovorom. Stareja hčerka je govorila tako razločno, glasno, neprestrašeno in točno, da so igranje poslušalcem solze v obeh. Priznati pa moramo, da to je bilo tudi resnično zaslužno priznanje, kajti že od začetka, kar naša Čitalnica obstoji, (ustanovila se je leta 1866) igrala je ona skoro pri vsakej

igri. Brez ugovora prevzela je vsako rolo, a vedela jo je pa tudi vselej izvrstno izpeljati, naj je bila še tako teška, ali kakor pravimo nehvaležna, njej vender ni nikdar spodletela. Zakličemo jej toraj še jedenkrat na tem mestu: Živela!! —

Kakor vsako leto, tako je bila tudi letos v Čitalnici „maskerada“, katere se je vdeležilo 36 lepo in okusno opravljenih mask. Tu smo videli lepe narodne noše, izvrstno opravljenega „Tolminca“ s koščem napolnjenim z orehovimi jedrci, hruškami, češpljami itd., kar je jako veliko smeha vzbudilo. Za njim sprehajali so se lepo opravljeni vitezi iz srednjega veka, potem dr. Faust z Marjetico, za njimi lepe ciganke, s kakor vran črnimi lasmi, Poljakinje, Bosnjakinje, Zilke, mlekarice, kuharice itd., a tudi zeleni žabi ragljali ste vmes. Naj več posla imel je „pojac“, kateri je svojo nalogo popolnem izvrstno izpeljal.

Vabljenih p. n. gostov bilo je toliko število, da je bila sicer prostorna pivarna veliko premajhna, in se je sploh želelo še jedenkrat toliko prostora.

Plesala se je ta večer tu prvič „Beseda“, češki salonski ples, katero nas je prostovoljno učil vrli narodnjak gospod Karol Svoboda, naslednik g. Onderke. Želeti bilo bi, da bi se ta v resnici lep ples po vseh čitalnicah udomačil.

Pri vseh veselicah počastil nas je tudi gosp. rudniški nadsvetnik J. Novak s svojo obitelji, kajti naša Čitalnica ima čast omenjenega gospoda prištevati svojim udom, a ne le ta, nego tudi drugi gospodje uradniki, njegovi somišljeniki, pristopili so k Čitalnici, katera ima sedaj ponosno število 82 svojih p. n. družbenikov. Da je to število tako mogočno narastlo, gre v prvi vrsti hvala gospodu J. Novaku, c. kr. rudniškemu nadsvetniku, zaradi njegove vsestranske spravljivosti in pravicoljivosti, kar sleherni pripoznati mora, največ zasluge pa sedanjemu tajniku gosp. učitelju A. Novaku, kajti on je značajan in neutrudljiv delavec na narodnem polji; on skrbi noč in dan kaj in kako ukreniti, da bi se vsem družbenikom po moči ustreglo. In v resnici se mu je že marsikatera prav dobro posrečila, kakor tudi nam vsem dragemu in ljubemu blagajniku gospd. F. Vončini. Neutrudljiv za blagor Čitalnice je tudi gos. Vinko Lapajne, kateri vedno skrbi, da nas s kako mikavno igro razveseli. Zdaj pripravlja za velikonočni ponedeljek J. Nestrojevo, po J. Aleševcu poslovenjeno burko s petjem „Lumpaci vagabund“ ali „Hudobni duh“, katere že vse teško pričakuje. Želimo mu že naprej vsi dobrega uspeha!

Iz Slovenske Bistrice 3. marca. [Izv. dop.] Našo 5. razredno ljudsko šolo v Slov. Bistrici obiskuje več nego 400 slovenskih otrok, a vender je štajerski deželni šolski svet po zaslišanji deželnega odbora ukrenil, da mora počenši od tretjega razreda, to je od tretjega šolskega leta nemščina biti izključno učni jezik. Samo po sebi se umeva, da taka naredba meri samo na ponemčenje slovenske dece. Ta naredba pa tudi kaže, da deželna šolska oblast prezira svoje v prejšnjih časih izdane naredbе, samo za tega delj, da se kaže poslušno nemškemu „Schulvereinu“, po katerega nagibu se je ravno storila prememba glede učnega jezika na

imenovanej šoli. V naredbi z dne 14. sept. 1870 odstavek 9. slove: Če se v kakej šoli poleg materne jezika poučuje tudi drugi deželni jezik, držati se je načela, da se sme s poukom drugega deželne jezika pričeti stoprav tedaj, ko so učenci v čitanji in pisanji materinega jezika dobili že trdno podlago. — Izvestno! 1870. leta je deželna šolska oblast imela še nekoliko pojma za pedagogična načela, 1884. l. pa je ta načela popolnem preskočila, zaukazavši, da morajo slovenski otroci dobivati pouk izključivo v njim nerazumljivem jeziku, in to je — naša ravnopravnost.

Občinski predstojniki okolice Bistriške preklicali so svoje po lokavosti ulovljene podpise na dotičnej peticiji in prosili so deželni šolski svet, naj se ne jemlje ozir na ono peticijo in tudi ne na sklep okrajnega šolskega sveta zaradi upeljave nemščine kot učni jezik v tretjem razredu. Pa vse zaman, ostalo je kakor zgoraj povedano in ponemčuje se pridno naprej. Kaj bi se ne, saj je načelnik okrajnega šolskega sveta ob enem tudi načelnik krajne skupine nemškega šulferajna. Sv. pismo sicer pravi: „Dvema gospodoma ne more nihče služiti“, a šulferajnskimi agitatorjem je tudi to malenkost. Taki ljudje spravijo vse v jedno in isto vrečo.

Iz Ribnice 29. februvarja. [Izv. dop.] Na jedne strani v boji s spominom na ravno minulo pustno dobo, poskusil sem na drugej strani iztrgati se za par trenutkov iz rok omamljajočih duhov — melanholičnega pōsla, iz jedinega namena, Vam g. urednik sporočiti, da je za časa osodepolnega Kurenta tudi v dolini „loncev in reščet“ nekako — „ranku lüstnu bilo!“

Baš ko sem se usedel k trdi hrastovi mizi in zgrabil za „jugoslavjansko peró“ da bipisal, — prilo mastili ste mi na jedni strani zopet Vi g. urednik s papirnim košem, — a na drugej strani priplavale so pred oči iz minulih zabavnih večerov — „žive podobe“: „Cvetličarica“, ki je tako radodarno delila dišeče sveže šopke, — „Kraljica strelcev“ v popolnej opravi, „lovkinja“, „rudečečepkarica“, — „huzar“ kot denarničar, potuhneni „pajazzo“ z dvajsetkratnim plesom (!), okroglolični „pek s palico svežih prest“, jedna maska kot „unbekannt“, druga kot „ungenannt sein wollende“, in za vsemi temi cela vrsta tistih „živih podob“, ki so v onih večerih osobito dne 24. in 26. februvarja plavale in švigale mimo naših očí v lahnih in zalih „belo-modro-rudečih“ krilih, in deloma v prijetno razdeljenih okusnih kostumih „orientalske fantazije“ i. dr.

Ta oddelek polnil je od začasnega mraka druge ure — do ranega jutra plesno sobano v prostorih restavuranta Ant. Arka, mej tem, ko se je v ostalih stranskih sobah kratkočasila na izbran način mnogobrojna večina inteligence našega trga; in ž njo vred sošli smo se drug za drugim v krogu uljudnih in razveseljujočih se gostov.

Povsod vladal je red, in nihče se ni kesal, da je one ure daroval udeležbi teh zabavnih večerov!

Niti godba se ni mogla pritožiti, da je svirala „nehvaležnemu ali celo dolgočasnemu svetu“, kajti počila je tistokrat marsikatera struna, in tako se je zbog teh nedostatkov in neprijetnih slučajev marsikaterikrat neutrujeni naš reditelj plesa — gospod

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

VIII. Poglavlje.

Pir.

(Dalje.)

Ko so pojeli labude, šli so sluge paroma iz sobane, in vrnili so se s tristo pečenimi pavi, katerih razpušeni repi so se majali nad skledami, kakor pabljače. Za pavi donašale so se ribje pastete, pečene kokoši, pirogi z mesom in sirom, kolači vseh vrst, krivi pečeni rogovi in opresniki. Dokler so jeli gostje, prinašali so jim sluge kupice medice, črešnjevca, bezgovca in višnjevca. Drugi so podajali razna inostranska vina, kakor: romansko, rensko in muskatsko. Posebni stolniki hodili so mej mizami, gledali in uredovali po mizah.

Nasproti Serebrjanega sedel je nek star bojar, na katerega je bil car jezen, kakor so govorili. Bojar je že naprej slutil svojo nesrečo, pa ni vedel kako, in čakal je mirno svoje osode. K začudenju vseh prinesel mu je nadtočaj s svojima rokama čašo vina.

— Gospod Vasilij — rekel je Basmanov: — veliki car te počasti s to časo.

Starec je ustal, poklonil se je Ivanu in izpil je vino, a Basmanov se je vrnil k carju, in mu je sporočil:

— Gospod Vasilij izpil je časo in se ponižno zahvaljuje.

Vsi so ustali in poklonili se starcu, pričakovali so, da se bode bojar tudi jim priklonil, pa bojar se ni ganil. Težko je dihal in tresel se je po vsem telesu. Pri tej priči zalile so se njegove oči s krvjo, njegov obraz je počrnel, in zgrudil se je na zemljo.

— Bojar je pijan, — rekel je Ivan Vasiljevič, — nesite ga ven! Nastalo je šepetanje mej zbranimi, zemski bojarji so se spregledali in povesili oči v svoje krožnike, a neso se drznili ziniti besede.

Serebrjani se je stresel. Malo poprej še ni verjel pripovedovanjem o grozodejstvih carja, a zdaj je sam bil priča njegovega strašnega maščenja.

„Morebiti pričakuje mene jednaka osoda?“ mislil si je. V tem so starca odnesli iz sobane, in kosilo se je nadaljevalo, kakor bi se ne bilo ničesar prigodilo.

Gosli so zvučale, zvonovi so zvonili, carski dvorniki so se pogovarjali in glasno smejali. Sluge,

ki so do zdaj bili v baržunastih oblekah, prišli so zdaj v suknjenih dolmanih. Ta spremena oblačil bila je jeden iz razkošev carskih obedov.

Na mize postavili so sprva razne mrzle jedi; potem žrjave s močno poprovanim zeljem, slane peteline z primako, brezkostne kure in race s kumarami. Potem so prinesli razne sladkarije in trojne kurje juhe: črno, belo in žafranovo. Za jubami prinesli so jarebice s češpljami, gosi s kašo in divje peteline z žafranom.

Prenehalo se je kosilo za nekaj časa, v tem prinesli so gostom jagodovca, knežje in bojarske medice, alikantskega in basterskega vina in malvazije.

Razgovarjanje bilo je vedno glasneje, hobotanje, vedno gosteje, vsem se je v glavi vrtelo. Serebrjani ogledaval je opričnike, in zagledal je za oddaljeno mizo mladega človeka, kateri ga je malo poprej rešil od medveda. Knez je vprašal sosede, kdo je, pa nobeden zemskih bojarjev ga ni poznal. Mladi opričnik se je naslanjal na mizo in podpiral glavo z roko, sedel je zamišljeno in ni se udeleževal običnega veselja. Knez je že vprašati hotel prišedšega slugo, pa to trenutje zaslišal je za seboj glas Basmanova:

R... li v ustnici ugriznil češ: „Da bi vas dihur zgledal, ve malovredne strune!“

A, že se Vas bojim g. urednik s svojim preobširnim poročilom — tolikanj post festum! Oprostite vašemu nadlegovalcu, če tudi njega objame in poljubi včas „Nirvana“ lenobe, saj se bode poboljšal — v pöstnem tem času!...

Lejte, mej tem, ko se naš trg navadno brezskrbno ziblje in ujska po Morphejevem naročju, zarušta sem pa tam vender katerokrat v kaceu kotu v Ribnici, po čemur bi se skoraj soditi dalo, da tudi tu domuje nekakšno „društveno življenje“, seveda v najširjem pomenu besede, — „Mensch! ärgere dich nicht!“ —

Slednjič pa vam povem, da je za Kurenta rodivši se klub eminentnih „oponentov“ zabavam — potem „ein konsequent bleiben wollender Amors-kandidat“, in za tem „die fliegenden Blätter“ buda-lastih pratikarjev „sv. Kleštre“, da so vsi ti izvan-redni duhovi — izvrstno na cedilu obsedeli, ker Kurent jim je dal tako fino „nezaupnico“, da si ne bodo nikdar več upali s svojim blamiranim programom na dan!

Tako se sedaj lahko izjavimo, da je tudi v dolini „loncev in reščet“ včasih — „lüttnu“.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnje številko našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnitvo zaradi dopisa „S Štajerskega. Kako smo!“ v katerem se je opisoval naš položaj gledé ravnopravnosti. Z ozirom na zaplenbo dodali smo današnjemu listu prilogo.

— (Presvetli cesar) podaril je za popravo cerkve in minoritskega samostana v Piranu 300 gld.

— (Konečni rezultat volitev v trgovske in obrtne zbornice kranjske) je naslednji: Po skrutinji volilne komisije dobila sta v obrtnem oddelku narodna kandidata gg.: J. N. Horak 1919, Miha Pakič 1918 glasov. V kupčijskem oddelku gg.: Fran Kolman 197, Vaso Petričič 197, Janez Knez mlj. 193, Alfred Lednik 193 in Josip Lozar 193 izmed 258 oddanih glasov. Volilcev v tem oddelku upisanih je 349. Nemškutarski protikandidatje dobili so največ 61, najmanj 58 glasov. Poglejmo pa, kako je bilo razmerje glasov, ko je pred tremi leti, 1881. leta v 17. dan maja, narodna stranka pri prvem naskoku po jako živahnej agitaciji si priborila večino v zbornici z zmago v trgovskem in obrtnem oddelku. V trgovskem oddelku se je od 356 vpisanih volilcev volitve udeležilo 320, skoraj 90 (89,85) %. Mej temi 320 glasovnicami bila je jedna prazna, dve pa nepravilni, od ostalih 317 pa so dobili narodni kandidati gg.: Josip Kušar 179, Vaso Petričič 178, Fr. Souvan 177, Ivan Perdan 175, Fran Hren 174, in Ferdo Sajovic 168 glasov. Nemškutarski kandidati so dobili: A. Dreo, 145, Treun 144, E. Mayer 142, Leopold Bürger 141, Josip Luckman 140 in Henrik Maurer 137 glasov. Takrat je bilo še polovičarskih glasovnic, katerih se je naštel 21, od teh je prišlo na narodne kandidate 61, na nemškutarske 63 glasov. V obrtniškem oddelku bilo je leta 1881. vpisanih volilcev 4446, oddanih 2881 glasovnic dobrih 64 %, vmes so bile 4 prazne, 5 jih je

prišlo prepozno in 119 nepravilnih, večinoma taci, na katerih so bile podpisane same ženske brez poslovdij, katere je zbog tega kakor tudi pri sedanjih volitvah komisija zavrgla. Na ostalih 2753 glasovnicah so imeli narodni kandidati gg.: dr. Poklukar 2407, Peterca 2407, Klein 2405, Sark 2403, Ribič 2403, Žitnik 2402 in Škerbinec 2401 glas. Nemškutarski kandidati so dobili: A. Achtschin 260, Bilina 258, Korn 258, N. Rudholzer 257, Hansel 257, Detter 252 in Stadler 252 glasov. Ako se ogledajo te številke, razvidi se, da je napravila narodna stranka v treh letih veliki napredek, nemškutarska stranka pa doživela v trgovskem oddelku velikanski poraz, osobito ako se primerjajo ravno v tem oddelku številke prejšnje in sedanje volitve. Konstatovati pa je treba, da se je ta, za narodno stranko toli povoljni volilni rezultat dosegel brez vsake imena vredne agitacije in da bi bila narodna stranka v obrtnem oddelku prav lahko si pridobila še 500 do 600 glasov za svoja dva kandidata, a agitacije ni bilo, ker se je znalo, da se nemškutarji v tem oddelku volitve ne udeležé. S konečnim rezultatom teh volitev sme narodna stranka zadovoljna biti, in uresničile so se zopet besede ranjkega Jurčiča: „Zmaga je zmirom in povsod pri vsakej volitvi naša, če vlada ne pritiska zoper nas, če ostane neutralna!“ In tako je bilo zdaj in zadnjič. Nemškutarji pa so pri tej volitvi lahko uvideli, da jim ne pomaga nič, ako pram se postavi kak denarni matador na čelo volilne agitacije za njih „stranko“, kakor sedaj g. K. Luckmann. Kadar gre za to, da se spozna mnenje cele dežele, takrat se vselej pokaže pravo statistično razmerje, to je 96 % proti 4 %, in kandidati kakor tudi agitatorji nasprotne stranke preverijo se vsakokrat, da zastopajo v deželi samo 4 %. „Brez biričev ne gre“ za gospode nemškutarje, rekli smo že jedenkrat in pri tem ostanemo. Najbolj smešno pa je, da imamo mej nami taci čudakov, ki ravno omenjene volitve smatrajo dokazom posebne spravljivosti. Na kakej podstavki pridejo do tega sklepa, nam je faktično nedoumno. Kdor stavi protikandidate in za nje agituje in glasuje, vender s tem ne kaže posebne spravljivosti, in če se jedna stranka v najštevilnejšem oddelku volitve ne udeleži, se to vender pri vseh normalno sestavljenih ljudeh nazivlje „Abstinentzpolitik.“ Seveda, so pa tudi ljudje, ki so družega mnenja.

— (Odlikovanje slovenskega skladatelja.) Presvetli cesar blagoizvolil je s najvišjim odlokom s 21. februarja t. l. premilostivo vsprejeti prvo knjigo F. S. Vilharjevih glasbotvorov.

— (Imenovanje.) G. dr. Jakob Kavčič, sodnijski pristav v Ilirski Bistrici imenovan je pristavom pri deželni sodnji v Ljubljani, g. avskultant Josip Starič imenovan je sodnijskim pristavom v Ilirski Bistrici.

— (Deželne sodnje predsednik gosp. Gerčar) že zopet dlje časa boleha na svojej navadnej bolezni, na putiki, in torej ne more predsedovati porotnim obravam, pri katerih ga zastopa deželne sodnje svetovalec g. Ludevik Ravnikar. G. Gerčar je pač v neugodnem položaji, da je večino leta v postelji ali pa v toplicah.

— (Odsek za olupšavo mesta) je po predlogu svojega načelnika g. J. Hribarja sklenil nasajevati Golovec in tako pokriti rujave proge, ki v

taki bližini mesta res ne napravljajo prijetnega utisa. Po izreku strokovnjakov bode na ta način mogoče v treh letih naš rujav Golovec popolnem pozeleniti. Slabo vreme zadnjih dni, sneg in dež, ki neprenehoma pada, napravi organom, ki imajo skrbeti za snajenja ulic, mnogo preglavic, kajti še tako marljivo odvaženje snega in blata je skoraj brezuspešno, ker se vedno z novim nadomestuje. Pripoznati pa moramo, da se stori kar le moč in da se posebno pregazi marljivo čedijo. Radikalno osnažil pa bode blatne ceste najhitreje krepk jupiter pluvius.

— („Jour-fixe“ Ljubljanskega „Sokola“) bode prihodnjo soboto 8. t. m. v steklenem salonu Ljubljanske Čitalnice. Program, ki bode jako zanimljiv, pričemo v petek.

— (In flagranti.) V ponedeljek zvečer ob 9. uri sta dva mestna redarja, zasačila moža, ki je peljal dva zaklana prašiča v deželno bolnico. Kakor se je zvedelo, dale so „milosrdnice“ v Kravji dolini zaklati prašiča, in potem brez vse preiskave mesogleda, kar po tihem odpeljati v kuhinjo bolnice. Zopet lep čin! Bolnikom kuhajo nepreiskano prašičje meso, katero mogoče, da je bilo celo ikra-sto? — Kje je tukaj kontrola? — In vse to, za voljo borih 80 novcev, kateri bi se morali plačati v klavnici!

— („Kmetovalec.“) C. kr. kmetijska družba kranjska izdala je svojega novega glasila 1. številko s 1. dnem t. m. Oblika je lična, tisk čeden, tudi cena (2 gold. s poštnino vred) za 2 krat na teden izhajajoč list ni prenapeta. Nesrečna pa je vsekako misel, novi list bodi nekak ponatis „Novic“ in obratno. Ta ukrep je kvaren novemu glasilu in neugodno upliva na vsebino, katerej nedostaje izvršnih člankov in mnogovrstnosti. V tem oziru bode treba družega ukrepa.

— („Vrtec.“ Časopis s podobami za slovensko mladino) prinaša v 3. številki naslednjo vsebino: Mati. Pesen. Miljenko Devojan. — Ilija Muromec. Poslovenil Fr. Hubad. — Kaznovana pregreha. Roza Kosova. — Nadvojvodica Marija Karolina. J. T. — Sv. Gregor. — Votivna cerkev na Dunaji. — Zvonček in vijolica. J. Rôsa. — Vrl učenec. Možina. — Goličavi Kras. A. Vako. — Črnomelj. — Jutro. Pesen. J. Zagorski. — Hišna lastavica. — Razne stvari. — Vrtec velja za vse leto 2 gold. 60 kr., za pol leta 1 gold. 30 kr.

— (Umrli) je 2. marca bivši c. kr. major domačega (17.) pešpolka gosp. Theodor Saulig v Gradci v pokoji. Major Saulig bil je ves čas svojega vojaškega službovanja v domačem kranjskem polku in je vstopil že umirovljen zopet v aktivno službo v času okupacije, ter bil određen v Dalmacijo, njemu dobro poznato, da je skrbel za razne potrebe c. kr. vojske, za katero izvršnost poslovanje je bil odlikovan z vitežkim Fran Josipovim križem. Tukajšnji listi, ki javljajo njegovo smrt, pripovedujejo, kako priljubljen je bil pokojnik v tukajšnjih krogih, a pozabijo povedati, kar je imenitnejše, kako občečisljan je bil major Saulig v vojaških krogih in to v prvi vrsti v krogih moštva. Da si strog, če treba, neznana mu je bila vsaka surovost napram vojaku prostaku, nikdar ni zasmehoval slovenskih Kranjcev s prej običajnim „dummer Kraner“ in posebno, ko je po obcej vojaški dolžnosti prišlo mnogo inteligentnih Slovencev v domači polk, ravnal je z

— Nikita! veliki car ti pošlje to čašo.

Serebrjani se je stresel. Za njim stal je zvito smejač Teodor Basmanov, in podal mu je čašo.

Ne opotavljajoč se, poklonil se je knez carju in spraznil je posodo do zadnje kaplje. Vsi so ga gledali, čudé se, on sam je pričakoval gotove smrti, in čudil se je, da ne čuti učinka otrovanja. Namesto mraza in tresenja prešinila ga je po žilah blagodejna toplota in pregnala bledost z njegovega obraza. Pijača, katero mu je bil poslal car, bilo je staro in čisto bastersko vino. Serebrjanemu je zdaj bilo jasno, da mu je car odpustil krivdo, ali pa še ne ve za njegov pretep z opričniki.

Že več kakor štiri ure trajalo je razveseljevanje, a kosilo še ni bilo končano. Odlikovali so se ta dan carski kuharji. Nikdar se jim ni še tako posrečila kalja (juha iz iker, govejega mesa in kumar), obistna pečenka in karasi s koštrunino. Posebno začudenje vzbujale so velikanske ribe, ulete v ledenem morji in poslone iz Soloveškega samostana. Pripeljali so žive v velikanskih sodih; to potovanje trajalo je nekaj tednov. Te ribe so jedva mogli položiti na velike srebrne in zlate tase, in vsako je neslo v sobano po več ljudij. Iznajdljiva umetnost

kuharjev pokazala se je tukaj v vsem blesku. Jese-tre in nevrjuge bile so tako narezane in položene na tase, da so bile podobne petelinom z razprostrtimi perutami, in krilatim zmajem z odprtimi žreli. Dobri in okusni bili so tudi zajci z rezanci, in gosti, kakor so se že tudi bili najeli, vender neso pustili niti prepelice s črešnjevo primako, niti škrfjance s čebulo in zafranom. In na znamenja stolnikov, pobrali so z miz sol, poper in jesih ter odnesli vsa mesna in ribja jedila. Sluge so odšli po dva in dva in vrnili so se v novih oblekah. Zamenili so suknene dolmane z letnimi kontuši iz belega aksamita s srebrnimi našivi in soboljevimi krajci. Ta obleka bila je krasnejša in dražja od družih. Tako oblečeni prinesli so v sobano kremelj iz sladora pet pudov težek, in postavili ga na carsko mizo. Ta kremelj bil je jako umetno ulit iz sladora. Zobčasti zidovi in stolpi, pešči in konjiki bili so jako natančno narejeni. Podobni kremliji, samo da so bili manjši, k večjemu po tri pude težki, krasili so druge mize. Za temi kremliji prinesli so pobarvana in pozlačena drevesa, na katerih so viseli namesto ovočja majhni okrogli in štirivoglati kolački in mali pirogi. Na to so se pojavili na mizah levi, orli, in vsakovrstne

ptice, ulite iz sladora. Mej mesti in pticami uzdigovali so se kupi jabolk, jagod in vlaških orehov. Pa sadja se ni nikdo več dotaknil, vsi so bili siti. Nekateri so pili poslednje ostanke vina in žganja iz kuple, bolj iz priličja, nego od žeje, drugi so dremali, opirajoč se na mizo, mnogi so ležali pod klopni, vsi brez izjeme odpasali in odpeli so kaftane. Nrav vsakega se je jasno pokazal.

Car skoraj nič ni jedel. Mej kosilom je mnogo premišljeval, šalil se in prijazno govoril s poleg sedečimi. Njegov obraz se je spremenil koncem obeda. To se je tudi lahko reklo o Godunovu. Boris Teodorovič se, kakor se je videlo, ni branil niti slastnih jedij, niti krepkega vina; bil je vesel, zabaval je carja in njegove ljubljence z umnim razgovorjanjem, pa nikdar se ni spozabil. Poteze Boriso-ve bile so ravno take, kakor v začetku obeda, zmes presunljive in premišljene ponižnosti in zaupanja v samega sebe. Pregledavši s hitrim pogledom tolpo pijanih in zaspanih carskih dvornikov, zasmehnil se je mladi Godunov in zaničevanje se je bralo na njegovem obrazu.

(Dalje prih.)

jimi z vso ozirnostjo in olajševal jim s prva težki osel. Posebno pri vojaških vajah jemal je ozir na ojahe, ki so težko zapustili svoje posle in jim kakor je mogel pomagal, da so mogli iti za nekaj asa domov, v Ljubljani stanujočim pa, da so po pravljenjej vojaške dolžnosti ostali čas smeli uporabljati za svoja privatna opravila. Drugih kompanij ojahe zavidali so one, ki so tako srečni bili, biti pri Sauligovej kompaniji. Na tisoče in tisoče vojakov kranjskih Slovencev, ki so služili pod njim, gotovo bodo z žalostnim srcem zaslišale vest, da je ta slagi mož tako kratko živel v zasluženem pokojnem stanu.

— (Goska.) Petnajstletno nemško dekelcē z Gradca je v abc-zgodovini rimskej prišlo do tiste strani, ki ob kratkem pove, da so gosi s svojim vekanjem rešile veličastni „Capitolium“ starega Rima. Hipoma — Quod natura dat, nemo...! — začela je tudi našej učečej se nemškej stvarici mrgoleti po kljunčku, in v težavah, najbrž s pomočjo gospodičine guvernante izdrl se jej je presunljiv „Mahnruf an die Deutschen!“ Le kvišku kvišku armada nemška...

„Ihr zehn Millionen edler deutscher Seelen,
Kennt Eures Kampfes hohen Zweck ihr nicht:
Zum eisenfesten Damme euch zu stählen
An dem „der Slaven Strom sich machtlos bricht?“

Tako pōje komtesa Edita Salbury, najnovejša nemško-liberalna Minerva! Nemškim listom se od samega veselja v glavi vrti, tako zelo jih je navdušila bojevitost pesen mlade goske. Vsak hip je pričakovalti Schillerja, da spiše novo dramo: „Jungfrau von Graz.“ Sedaj bode vsaj Herbst zopet postal eine edle deutsche Seele!“

— („Tiskara dra. Davida Starčevića i drugovah“) naznanja naročnikom „Slobode“ da je slednje uredništvo dobilo naslednji odlok: „Br. 907. kz. Usled povedene kaznene iztrage proti uredništvu časopisa „Slobode“ g. Franu Folnegoviću in d-ru Davidu Starčeviću radi prekršaja §. 4. tis. zak. obustavlja se po §. 9. tisk. zak. privremeno izdavanje pomenutog tiskopisa dotle, dok se ne izpune uvjeti zakoniti u §-fib 9. i 9. tisk. zak. sadržani. O čem se kr. drž. odvjetništvo i uredništvo tiskopisa „Slobode“ ubavješćuje. Kr. grad. deleg. kot. sud u Zagrebu 3. ožujka 1884. Kr. viećnik: Babić v.r.“ „Slobode“ tedaj za par dni ne bode, dokler se ne poravnajo zapreke.

— (Vojaško.) Dunajski listi poročajo, da namerava vojskina uprava vojakom olehčati življenje. Peča se z dvema nakanama. Prva meri na to, da bi moštvo dobivalo, mesto dosedanjih šest novcev, na dan osem novcev; zato bi bilo potreba, v vojskini proračun postaviti cela dva milijona več. Še bolj bi bilo treba, da se zvrši druga nakana, namreč, da bi vojaki dobivali kaj gorkega za večerjo. V prvo omenjeni poboljšek ima veliko upanja, da se dovoli.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri včerajšnji prvi obravnavi tožen je bil 29 letni postopač Fran Nahtigal iz Smlednika hudodelstva uboja. V veži pred Pichlerjevo žganjarijo v gledaliških ulicah sporekla sta se 1. decembra 1883 z delavcem Andrejem Marinškom, ker je zadnji Nahtigalu rekel „šema“. Nahtigal sunil ga je z žepnim nožem pod rebra v trebuh, tako da se je vsled rane začelo gnojiti in je Marinšek 6. decembra umrl. Našli so zdravniki še drugo rano na roki, katera je bila z nožem prerezana in naznačena kot teška. Zatoženi Nahtigal dejanja ne taji, a izgovarja se, da ga je Marinšek razjezil. Nahtigal je bil zaradi tepeža, vlačugarstva in tatvine že kaznovan večkrat pri sodnijah v Ljubljani, Kamniku in Kranji in slednjič zaradi hudodelstva tatvine pri deželnej sodnji v Ljubljani 1. 1880. na 13 mesecev ječe. Porotniki so vprašanje krivde jednoglasno potrdili in Nahtigal je bil obsojen na pet let teške ječe poostrene vsaki mesec s postom, tamnico in trdim ležiščem. Obravnava vršila se je v smislu kazenskega postopnika popolnem pravilno, skozi in skozi slovenski. Zastopnik državnega pravdnistvo g. Schetina, zagovornik odvetnik dr. Ahazhizh in tudi predsednik sodišča, deželne nadsodnije svetovalec g. Kapretz, govorili so, slednji tudi resumé, slovenski, kar dosle ni bilo premnogokrat v navadi pri porotnih obravnavah Ljubljanske deželne sodnije. Prav dobro omenil je zagovornik g. dr. Ahazhizh, da hodi že mnogo let zagovarjat, a zmirom je uzrok zločinov nesrečno žganje. Res se je z mnogimi stroški za davkoplačevalce ustanovilo zadnja leta mnogo ljudskih šol po deželi, a kaj pomaga šola, če se tudi

tako rekoč poleg nje postavi takoj žganjarija. Govornik opozarja gg. porotnike, naj delujejo vsak v svojih krogih na to, da bode postavno omejeno gnjusno žganjepitje.

— (Tržne cene) donesajo vsi Ljubljanski in deloma tudi drugi slovenski listi po meri, po litrih in hektolitrih, ker jih od dotičnih organov tako dobivajo. Skrajni čas bi bil, da se opusti ta starokopitnost. Po vsem božjem svetu ponuja in prodava se žito in zrnje le na vago, le Ljubljana ostala je na starem stališču. Mari res ni možno naznanjati cene po kvintalih itd.? Veliko lepše bi se čitalo in tudi kupčevalcem bilo bi prikladneje.

— (Slovanski koncert na Dunaji.) Slovansko pevsko društvo na Dunaji priredi 6. marca t. l. (četrtak) zopet veliko koncertno besedo v cvetličnih dvoranah dunajskega vrtogradnega društva (Blumensäle der k. k. Gartenbaugesellschaft, Wien I., Parkring Nr. 12) s sledečim programom: 1. a) Matjuk W. Gr.: Turgenjeva himna, (veliko-rusk zbor); b) Lawrowski: Čom ričenko, (malo-rusk zbor); 2. Glinka M. J.: Trio iz opere „Življenje za carja“, za sopran, tenor in bas s spremljevanjem glasovira, pojo gospa Kraus-Meřina in gg. Vilimek in A. A. Buchta. 3. Dvořak A.: a) Divna voda, b) Dčvče v haji, (slovaška zbor); 4. Simandl Fr.: Fantazije o českich narodnih pesnih, za kontrabas s spremljevanjem na glasoviru, igra g. prof. Fr. Simandl. 5. a) Tovačovski A. B.: Divčino pozdraveni, b) Bergmann S. A.: Ten ptaček, ten se nazpiva, čveterospava pojó gg. Vilimek, dr. Kostlivy, Buchta in Vyskočil. 6. Bendl: a) V tom světě vse ted' usoulo; b) Umeklo stromů šumeni, (česka mešana zbor); prvi nastop ženskega zbora slovanskega pevskega društva); 7. Ruske pesni, poje gospa Kraus-Meřina. 8. Nedved Ant.: Slovo, (slovanskemu pevskemu društvu posvetil skladatelj), tenor solo poje g. Ign. Mlčoch. — II. Koncert vojaške godbe. — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnice dobē se pri g. dr. Lenochu, I. Braunerstrasse 4; Wetzlar, I. Opernring in zvečer pri kasi.

— (V glavni občini Košani) vršila se je dne 21. svetana t. l. volitev župana in občinskih svetovalcev. Izvoljen je dosednji župan g. Leopold Dekleva, posestnik na Bujah, jednoglasno zopet županom. Svetovalci so mu izvoljeni posestniki Anton Dolgan iz Volč, Matija Ambrožič iz Gorenje, Dominik Pupis iz Dolenje Košane in Fran Volk iz Suborja.

— (Iz Ptujja) se nam piše: Naša „Posojilnica“ imela je do 1. t. m. 6379 gld. 82 kr., dohodkov in izdatkov 4398 gld. 68 kr., tedaj skupnega prometa 10.778 gld. 50 kr. Posojilnica začela je svoje delovanje s 7. februarjem, tedaj se sme ta rezultat z ozirom na kratek čas in kot začetek, zaznamovati jako ugodnim.

— (V pošne hranilnice) uložilo se je meseca februarja na 146 035 ulog 1 412 222 gld. 36 kr., nazaj plačalo pa se je 801.811 gld. 52 kr. Vsega vkupe je zdaj uloženih 6,635.568 gld. 23 kr. Uložitih knjižic je v prometu 230.774 nemških, 100.587 českich, 25.378 poljskih, 3.679 ruskih, 7.046 slovenskih, 587 hrvatskih, 9.881 italijanskih, 2.046 rumunskih.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

London 5. marca. Brzjavka Grahama vojnemu ministru naznanja, da se je podal v Trinkitat, kjer bodo v 5. dan t. m. združene vse vojne čete. V arabskih selih južno od Tokarja dobil je dva zapuščena kanona, veliko streliva in tisoč pušek.

Bern 5. marca. Schulze, jeden glavnih agitatorjev tukajšnjih anarhistov, tudi zaprt.

Najnovejše vesti.

Iz Londona se poroča, da je v gorenjej zbornici Granville izjavil, da je vest, da se angleški vojaki z bregov Rudečega morja pokličejo domov, neistinita. — Policija je na sledu dvema možema, baje Amerikancema, ki sta v zadnjem času na kolodvorih nastavila dinamitne stroje.

Cesar dovolil je udovi umorjenega detektiva Blöcha štiri sto goldinarjev mirovnine na leto, otrokoma pa vzgojno doklado po sto goldinarjev na leto.

Nemški listi poročajo, da je general Černjajev, generalni guverner Turkestana vsled lastne neprevidnosti pal v nemilost. Z izgovorom, da otvori novo trgovinsko cesto iz Mrivago

Kultuka ob Kaspiskem morji do Kungrada, razširjeval je samovlastno svoj delokrog v severne kraje zakavkaškega ozemlja in tako žalil dotičnega zakavkaškega guvernerja. Vrh tega izdelal je načrt, kako zavojevati Indijo in siloma hotel doseči, da se ta načrt carju predloži. Vojni minister Wanovaški protivil se je temu, poklical Černjajeva v Peterburg ter mu očital, zakaj se v tako neumestnem času bavi s takim načrtom. Černjajev pa je hotel vsekako, da dobi car načrt v roke, napravil je dva prepisa ter poslal ministru Voronovu-Daškovu in Pobedonoševu po jeden izvod. Na ta način prišla je vest tudi carju na uho. Car bil jako nejevoljen, a z ozirom na zasluge Černjajeva, pričakuje, da bode slednji sam dal svojo ostavko.

Ogerskej spodnjej zbornici predložil se je načrt zakona, da se na Reki sezida poslopje za mornarski urad.

Najvišji komornik grof Creneville dal je zaradi bolehnosti svojo ostavko, njegovim naslednikom imenovan je knez Trautmannsdorf, predsednik gosposke zbornice.

Z Zagrebu zaprli so preteklo nedeljo krojaška pomočnika Fr. Sernca in Volfganga Hirša. V stanovanji obeh našli so pisma in socijalistične časopise, iz katerih se da povzeti, da sta oba člana tajnega socijalističnega društva in da sta bila v zvezi s Prager-jem, urednikom lista „Radikal“ v Pešti in s socijalističnima društvoma v Luzernu in Zürichu. V ponedeljek pa so zasegli še štiri socijaliste.

Vlada v Bernu (v Švici) sklenila je, da se Komel, predsednik anarhističnega društva, dene v zapor zaradi zločina.

V Trebinji sprli so se nemški in madjarski vojaki. 14 bilo je ranjenih, mej njimi nekateri prav močno.

Sigurno zdravilen uspeh. Naval krvi, težko sapo in vse posledke slabega toka krvi ozdravi uspešno po kratkej rabi pristoi „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica z uporabnim navodom 1 gld. Vsak dan ga razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 3 (690—4)

Tuji:

dne 3. marca.

Pri Slonu: Vitez pl. Rozkowski in dr. Pogačnik iz Gradca. — Aham iz Trsta. — Frašnikar iz Kamnika. — Brulec iz Doline.

Pri Maltet: Wedlz Dunaja. — Močilnikar iz Dolenjskega. — Lederec z Dunaja. — Niefergall iz Radovljice. — Niefergall iz Kamnika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
3. marca	7. zjutraj	738.38 mm.	+ 0.6°C	sl. svz.	obl.	6.20 mm.
	2. pop.	738.80 mm.	+ 4.6°C	sl. vzh.	obl.	d. in sn.
	9. zvečer	739.59 mm.	+ 1.0°C	brezv.	obl.	
4. marca	7. zjutraj	739.31 mm.	+ 0.8°C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	739.15 mm.	+ 5.1°C	brezv.	obl.	dežja.
	9. zvečer	740.88 mm.	+ 1.6°C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura obeh dni je znašala: + 2.1°, jednaka normalu, in + 2.5°, za 0.2° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dne 5. marca t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	8	12
Rež,	6	1
Ječmen	5	20
Oves,	3	25
Ajda,	5	20
Proso,	5	53
Koruza,	5	40
Leča	9	—
Grah	9	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	3	38
Maslo, kilogram	—	94
Mast,	—	86
Špeh frišen	—	64
„povojen,	—	72
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	62
Telečje	—	64
Svinjsko	—	64
Koštunovo	—	40
Kokoš	—	55
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	23
Slama,	2	5
Drva, trda, 4 kv. metre	7	—
„ mehka, „	4	50

Dunajska borza

dné 5. marca t. l.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	79	gld.	75	kr.
Srednja renta	80		75	
Zlata renta	102		15	
5% marena renta	95		40	
Akcije narodne banke	844		—	
Kreditne akcije	319		10	
London	121		45	
Napol.	9		60	
C. kr. cekini	5		71	
Nemške marke	59		20	
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	123	25
Državne srečke iz l. 1864	100	gld.	169	50
4% avstr. zlata renta, davka prosta	102		45	
Ogrska zlata renta 6%	121		85	
	90		75	
papirna renta 5%	88		20	
5% štajerske zemljišč. od rez. oblig.	104		50	
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	116	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120		60	
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	106		65	
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105		50	

Proda se

prodajalnice špecijskega blaga mej postajama Trbovlje in Vode, pri cesti nasproti Očvirka. — Natančneje se izve pri lastniku prodajalnice Jakobu Jevševarju št. 57 v Trbovljah. (131—2)

Izvrsten kruh,

vsak dan frišen, prodaja (127—3)

JOSIP BOŽIČ,

posesnik in krčmar v Krškem.

Restavracija ali boljša gostilna

išče se v najem ali na račun.

Ponudbe naj se pošiljajo upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (141—1)

Na pljučah bolnim,

jetičnim i. t. d. priporoča se brezplačno izvršeno lek.

Na vprašanja odgovarja rado voljno (780—12)

Teodor Rössner v Lipskem.

Umetne

(32—16)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskejevega mostu, I. nadstropje.

Proda se ali dá v najem mlin s tremi kolesi,

prostornim stanovanjem in lepo lego v Kamniku. — Natančneje se izve pri E. Zauggu-j, trgovci v Kamniku. (137—2)

V torek, dné 11. marca t. l. dopoldne ob 9. uri se bodo prodala vsa

hrastova drevesa

v baron Codelli-Jevem gozdu na Dobrovi.

Pogoji se zvedó pri podpisnem.

Anton Podkreischeg,

Rimska cesta št. 5.

(130—2)

Izumil!!!

Po neutrudljivih študijah se je dru. pl. Bendu-u posrečilo napraviti

pomado za lase,

o kateri se po vsej pravici trditi sme, da zadostuje svojemu namenu. Po tej pomadi v kratkem času zrastejo gosti lasje in brada, ter je tudi dober pripomoček proti izpadanju las. Izumitelj jamé za gotov uspeh.

Cena lončku 2 gld.

Pristna se dobiva proti predpošiljavi zneska pri izumitelji samem, dru. pl. Bendu-u, Prag, Salmgasse 7. (56—13)

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedij, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrudovnejše želočevne boleti. Prav izvrstno ustrezajo zoper hemoroidne, proti boleznim na jetrah in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper skropok ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnah na svetu; za naročbo in pošiljate pa jedino v lekarni Cristofletti v Gorici. V Ljubljani jedina zaloga v lekarni Jul. pl. Trnkoczy, na Mestnem trgu št. 4.

Steklenica stane 30 kr. (89—9)

Varovati se je pokvarjenih posnetkov, s katerimi se zaradi dobička željnosti tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

Zemljišče s hišo in drugimi gospodarskimi poslopi

v Dragi pri Bell cerkvi št. 2 na Dolenjskem se bode 7. marca 1884 skupno ali pa posamezno na tri leta prostovoljno v najem dalo. Kraj je za kako obrtnijo ali trgovino zelo pripraven. (133—2)

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodec,

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešernovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek. V Skofjeji Loki: lekar Karol Fabiani.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisneno besedo: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavrtku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobice utisneno sodnijsko spravljenost varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nima te znamenja, naj se zavrzijo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (148—129)

Hiša

v sredi St. Jarneja, na trgu in pri veliki cesti tik potoka, z gospodarskimi poslopi vred, v popolnem dobrem stanu, ter pripravna za vsakovrstno podjetje, sedaj se nahaja v njej prodajalnica, proda se iz proste roke po jako ugodni ceni. — Kdor želi to hišo kupiti, zve ceno in pogoje pri g. M. P., h. št. 14 v St. Jarneji. (123—3)

William Lasson-ovo

mazilo za lase

je izmej vseh proti izpadanju las, kakor tudi za okrepljenje in ojačenje njih rasti priporočanih sredstev vsekako najboljše.

Na mestih, kjer ni več lasnih korenin, tudi po tem sredstvu ne zrastejo lasje (kajti takega sredstva ni, da bi se to doseglo, če tudi se to o raznih tinkturah v časih krivično trdi) — a to sredstvo jači kožo na glavi in lasne korenine tako, da kmalu preneha izpadanje las in se iz korenin, dokler neso popolnem izumrle, razvijó novi lasje, kar so mu mnogoštevilni praktični poskusi zaotovali.

Na barvo las nema to sredstvo nikakega upliva in ne sestoji iz nikakih zdravju škodljivih snovij.

Cena lončku 3 gld. (139)

Dobiva se pristno samo pri: Edvardu Mahr-u, parfumerju v Ljubljani.

ADOLF WERTHEIM

& Comp.

tovarna za blagajnice.

Praga. Dunaj. Pešta.

S tem naznanjamo, da smo naše

zastopništvo za Kranjsko

izročili gospodu

(120—4)

J. J. NAGLAS-u,

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7.

Ta bode cenjena naročila vselej točno izvrševal.

VIZITNICE

priporoča

„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

Prevzetev restavracije.

S tem si dovoljujem naznanjati visokej gospódi, kakor tudi p. n. občinstvu, da sem prevzel

restavracijo v hotelu „pri Maliči“,

Hôtel „zur Stadt Wien“,

ter se bodem vedno prizadeval s točenjem pravih nepopačenih vin, najboljšega Reinschhauser-jevega maronega in Kosler-jevega carskega piva, z dobro pripravljenimi jedmi in točno postrežbo trajno pridobiti zaupanje častitih gostov.

Za mnogobrojni obisk prosi

z velespoštovanjem

Josip Trinker.

restavrant.

(140—1)

Dr. Schmidt-ovi uspešni

prilepki za kurja očesa

uporabljajo se že mnogo desetletij kot brez bolečine in zanesljivo delujoče sredstvo v popolno odstranitev kurjih očes. Varstvena znamka.

Uspeh teh dr. Schmidt-ovih prilepkov za kurja očesa je skoro osupljiv, kajti po opetovanju rabi teh prilepkov se odpravi vsako kurje oko brez vsake operacije. Cena škatljici s 15 prilepkami in roženim diletom za izdiranje kurjih očes 23 kr. a. v.

NB. Pri nakupovanju tega preparata blagovoli p. n. občinstvo vedno paziti na to, ima li vsaka škatljica na zvanjem ovitku utisneno gori zaznameno varstveno znamko.

Glavna razpošiljalna zaloga: Gloggnitz, Nižje-Avstrijsko, lekarna J. Bittner-ja.

Dr. Schmidt-ove prilepke za kurja očesa in dr. Behr-ov živčni ekstrakt ekstrakt prodajata v Ljubljani lekarnarja: J. Svoboda in J. pl. Trnkoczy, ter tudi vsi drugi lekarnarji. (671—10)

Dr. Behr-ov živčni ekstrakt

izdeluje se po posebnem načinu iz lekarskih zelišč ter se že dolgo vrsto let obnaša kot izvrstno sredstvo proti živčnim boleznim, kakor proti bolečinam na živcih, migreni, ischiji, bolečinam v križu in hrbtnem mozgu, božjasti, otrpenju, oslabiljenju in polucijam. Na dalje se dr. Behr-ov živčni ekstrakt z najboljšim uspehom rabi proti: protinu in trganju, otrplosti mišic, trganju v členkih in misicah, nervoznemu glavobolju in šumenju v ušesih. Dr. Behr-ov živčni ekstrakt se uporablja le zvanjem. Cena steklenici s točnim navodilom uporabe 70 kr. a. v.

NB. Kupovajoče p. n. občinstvo rači vedno paziti, je li pri vsaki steklenici na vnanjem ovitku utisnena zgornja varstvena znamka.